GLASUL DOMNULUI

“Iată stau la uşă şi bat. De va auzi cineva glasul Meu şi va deschide, voi intra la el, şi voi cina cu el şi el cu Mine” (Apocalipsa 3, 20)

Numărul 128 (2016), **Duminica dinaintea Înălţării Sfintei Cruci**
(Convorbirea lui Iisus cu Nicodim)

Evanghelia: Ioan 3, 13-17*

Zisa-a Domnul: Nimeni nu s'a suit la cer, decât Cel Care S'a pogorât din cer, Fiul Omului, Cel ce este în cer. Şi după cum Moise a înălţat şarpele în pustie, tot aşa trebuie să Se înalţe Fiul Omului, pentru ca tot cel ce crede într'Însul să nu piară, ci să aibă viaţă veşnică.

Că într'atât a iubit Dumnezeu lumea, încât pe Fiul Său Cel Unul-Născut L-a dat, pentru ca tot cel ce crede într'Însul să nu piară, ci să aibă viaţă veşnică. Că Dumnezeu nu L-a trimis pe Fiul Său în lume ca să judece lumea, ci pentru ca lumea să se mântuiască printr'Însul.

Nicodim – nădejdea nebună a intelectualilor sfârşitului de veac

Părintele Nicolae Steinhardt

Lui Nicodim, Domnul îi vorbeşte ca unui om inteligent şi cult (Ioan 3). Îl califica “învăţător al lui Israel”. Drept pentru care nu recurge la parabole ori la pilde clare ori la grăiri sfătoase, ci îi dezvăluie pe nepusă masă tainele finale şi principiile de căpetenie ale noii legi. Ca pentru o faţă bisericească şi ca pentru un profesionist, atacă nemijlocit partea practică a problemei în cauză: înseşi procedeele şi condiţiile sine-qua-non ale mântuirii. Tonul e grav, de explicaţii lesnicioase nici pomeneală. (...) Mântuitorul nu vrea să-l cruţe pe fariseu, să-l menajeze, să-i îndruge vorbe degrabă inteligibile, să-l amăgească a crede că-i împărtăşeşte adevăruri simple, să-l cucerească în doi timpi şi trei mişcări. Semne nu-i va da. Şi-i aplică regula: celui ce are mult, mult i se va cere. Domnul nu se sfieşte a-l ului şi, oricum, nu-şi pierde vremea cu preambuluri şi pregătiri. (...) Şi bietul om, învăţat şi doctor ce se afla, prea puţin pricepe. Iar de reacţionat, reacţionează aidoma celui mai neştiutor ins şi pune întrebări vrednice de tinerel naiv sau de chip fără de carte şi maliţie, ca unul dintre acei săraci cu duhul care sfinţesc locul acolo unde hălăduiesc însă nu au nici un soi de acces la viaţa spirituală. (...)

*)Texte preluate din ediţia jubiliară a Sfântului Sinod, 2000, citată pe scurt: Biblia Bartolomeu

De unde rezultă două concluzii certe: caracterul extrem de neaşteptat, paradoxal şi surprinzător al învăţăturii creştine; imensa dificultate pentru raţiunea comună şi cărturia erudită a-şi asimila arcanele acestei învăţături.

Nici nu sunt, la drept vorbind, de totală neînţelegere manifestată de învăţatul fariseu ori infantilismul reacţiei sale (Cum adică? Să se nască omul a doua oară şi să intre iarăşi în pântecele maică-si?). Infantilismul acesta nu-l compromite pe Nicodim ci, dimpotrivă, mărturiseşte cu totul altceva: cât de surprinzător, neaşteptat şi paradoxal este creştinismul! (…) **Botezul şi Cuminecătura sunt două soluţii întru totul extraordinare şi aproape de neconceput pentru mintea omenească normală, chiar neprevenită, neostilă, necoruptă.** Cu atât mai vârtos vor fi apărut ele aşa unei minţi normale din vremea aceea. La orice nou sistem etic se putea aştepta, dar ca soluţia mântuirii să stea în stropirea cu apa şi în consumarea cărnii şi sângelui unui semen se arată dincolo de capacitatea de raţionare a fiinţei gânditoare şi peste putinţă ei de a se dezbăra de idei apriorice. O doctrină morală, oricât de severă ori de rafinată, nu ar fi stupefiat, nici produs îndepărtarea. Dar naşterea de-a doua din apă şi din Duh! **Aşa fiind, lui Nicodim depăşit, iritat, supărat desigur pe sine, prins ca într-o ambuscadă mintală nu-i rămânea decât refugiul în extrema simplicitate a puterii de judecată, în perplexitate, într-o semiotică strict literală, în agăţarea de semnificant, în refuzul categoric de a trece la înfricoşătorul (prin profunzime şi implicaţii) sens.** Domnul înţelegându-l nu se arată. El, surprins de răspunsul oaspetelui, nu se osteneşte a-i da lămuriri, (…) încredinţându-se bunei voiri, bunei credinţe, bunelor intenţii ale interlocutorului care, negreşit, va sfârşi prin a pricepe.

Ceea ce s-a şi întâmplat. Nicodim va interveni pentru Hristos în faţa arhiereului şi fariseilor (Ioan 7, 51: “Nu cumva legea noastră judecă pe om, dacă nu-l ascultă mai întâi şi nu ştie ce a făcut?”). Va fi, alături de Iosif din Arimateea, unul din acei care vor îngriji de cuviincioasa înmormântare a Domnului, aducând o sută de litre dintr-un amestec de smirnă şi aloe (Ioan 19, 39).

Episodul Nicodim este, probabil, dovada cea mai bună a imposibilităţii culturii şi inteligenţei de a constitui singure calea către Hristos. Cultura, inteligenţa ori ştiinţa nu-s piedici, dar nici elemente ajutătoare. Iar în cazul în speţă atâta chiar dovedeşte: că mintea şi învăţătura pot să nu stea în calea credinţei. (Odată omul ajuns la credinţă, cunoaşterea şi ascuţimea îi vor fi de folos, vor amplifica, adânci şi ageri credinţa). Momentul Nicodim mai este în cadrul referatelor evanghelice şi singurul exemplu al unui fariseu luminat de credinţă. Va fi fost desigur şi pricină de mângâiere şi încredere pentru Domnul. Unul din ai Săi care-L caută. Îl recunoaşte. I Se dăruie. Nicodim e prudent (vine noaptea, intervine procedural), e un iudeu habotnic, e un fariseu, dar nu e orb: îşi dă seama că numai unul care vine de la Dumnezeu poate săvârşi ceea ce face Iisus Nazarineanul. De aceea şi merge la El. Mai târziu va fi mai puţin prudent: va

interveni pentru învinuit, iscând supărarea colegilor săi (Ioan 7, 52: “Nu cumva şi tu eşti din Galileea?”), va purta de grijă trupului neînsufleţit al răstignitului (Ioan 19, 39), stârnind fără îndoiala mânia aceloraşi.

Nu ştim dacă Nicodim a fost ori ba mucenic. Ştim totuşi ca prin el s-a arătat altceva: că, anume, la Hristos au venit nu numai vameşii, desfrânatele, păcătoşii, ci şi cărturarii. **Cazul Nicodim dovedeşte că toţi sunt chemaţi şi toţi primiţi, fiecare după măsura şi felul darului, pregătirii, minţii**: Nicodim, aşadar, mai cu asprime şi mai cu exigenţă, ca unul învăţat ce este. Nu numai vameşii, desfrânatele, păcătoşii, ci şi dreptii! Nicodim ni se înfăţişează, aşadar, ca opusul fratelui celui bun din parabola fiului risipitor: spre deosebire de acela, el drept, cărturar, curat, intră la ospăţ, nu se sfieşte a se alătura desfrânatelor şi păcătoşilor; nici pic de orgoliu la el. **Nicodim ne oferă tabloul încântător, consolator, splendid, al cărturarului modest, al fariseului nesigur şi nedelectat de sine: iată-l acolo, şezând în faţa Domnului, biet vizitator nocturn, oarecum zăpăcit de cele ce aude, înfricoşat neîndoielnic şi de cele ce i se spun şi de perspectiva descoperirii sale de către farisei în casa amăgitorului, căznindu-se a înţelege, afurisindu-se probabil pentru răspunsurile neroade ce singur găseşte a formula şi de a căror stupiditate nu se poate să nu-şi fi dat prea bine seama, iată-l plin de bunăvoinţă, curiozitate şi incertitudine, de puternica dorinţă de a înţelege şi crede, plin de admiraţie şi simpatie şi veneraţie pentru Cel Care-i stă în faţă şi ale Cărui vorbe le ascultă cu nesaţ, parcă şi cu teamă**, dar şi stăpânit de o nădejde nebună, cu nădejdea aceea nebună despre care Fr. Mauriac socoteşte că s-ar cădea să ne-o insufle purtarea de pe cruce a tâlharului celui bun; iată-l pe Nicodim, tâlhar în ochii colegilor săi întru fariseism, rostind parcă şi el:

“Pomeneşte-mă, Doamne, întru împărăţia Ta, pomeneşte-mă şi pe mine neîndemânaticul întru taine cărturar, neştiutorul întru cele adevărate Doctor, şi nu numai la lumina acestui biet opaiţ de pe sărmana această masă, ci şi la lumina zilei înfricoşatei Tale Judecăţi, pomeneşte-mă alături de toţi cei care de-a lungul vieţii Tale pământeşti Îţi vor fi umplut ori Îţi vor umple sufletul de mângâiere şi duioşie: Prea Curata maica Ta, iubitul Tău ucenic, Înaintemergătorul Tău, Veronica, tâlharul cel bun, aprigul Petru şi toţi ceilalţi şi toate celelalte. Nu ne uita nici pe mine, ori pe Luca ori şi pe ceilalţi puţini care adeveresc oamenilor că şi cărturarilor le este deschisă calea spre cer.”

Nicodim este nădejdea nebună a intelectualilor unui sfârşit de veac copleşit de tipărituri, informaţii şi servo-mecanisme, înfometat de credinţă, dibuind în lumea semnificaţiilor şi semnificantelor urma afacerilor Atotţiitorului şi a făgăduinţelor lui Hristos.

Sursa: **Pr. N. Steinhardt**, *Dăruind vei dobândi. Cuvinte de credinţă*, Editura Rohia, 2006

Vitamine duhovnicești

De ce refuzăm crucea?

Dumnezeu ne-a ales pe toți, pe fiecare dintre noi, să fim oameni și, **a fi om înseamnă să-ți afli sensul existenței și bucuria de a fi în Dumnezeu**, în relația vie cu El. De ce nu răspundem toți? Sau, de ce alegem să răspundem într-o limbă a dorințelor trecătoare și ucigătoare de suflet? Pentru că refuzăm Crucea. Și o refuzăm pentru că o privim cu vederea celui rău care ne-o prezintă ca pe o suferință care ni se cuvine ca pedeapsă pentru nevrednicia noastră din partea Unui Dumnezeu drept! Și ce ne aduce această privire piezișă? Suferință! Multă și urâtă suferință! Și cum o trăim? Folosindu-ne mintea pentru a scorni mereu noi și noi mijloace de anihilare a simțirii durerii și de producere a plăcerii. Și ce folos avem? **O tot mai gravă deteriorare, o tot mai cumplită suferință. Suntem înfășurați, blindați ad-litteram, cu aparate, echipamente și comportamente de protecție, dar nu scăpăm de suferința care devine tot mai prezentă și tot mai ucigătoare. Care e taina acestei fărădelegi? Frica de o anumită suferință! E uimitor!** Alegem să suferim mult, urât, meschin, nedemn, cu suferințe pe care le cunoaștem și le controlăm cumva (rău cu rău), pe care le urâm doar de dragul urii, pentru că le și îndrăgim (dar mai rău fără rău) de vreme ce nu cerem ajutor de la Dumnezeu să ne eliberăm de principala lor cauză: frica de durerea nașterii la viața cu sens. **Și cercul se învârte fără oprire: cu cât fugim mai mult de durere apelând la anesteziante și surogate de plăcere, cu atât ne înfundăm mai mult în suferință**...

Sursa: **Monahia Siluana Vlad**, text preulat de pe site-ul *maicasiluana.blogspot.ie*

Bucuria care nu se ia de la noi vine prin Cruce

Primim daruri mari prin apropierea de Hristos, dar primim şi jugul Lui, şi povara Lui. Când vine peste noi o tristeţe, o descurajare, care nu ştim de unde vine, să ne rugăm ca şi cum ar fi a noastră, pentru că nu ştim cui îi facem bine cu rugăciunile. Cu cât ne apropiem mai mult de Dumnezeu, cu atât primim mai multă putere şi trebuie s-o folosim. **Dacă ne întâlnim cu Dumnezeu în durerile şi necazurile noastre, atunci cunoaştem bucuria şi mângâierea lui Dumnezeu**. Într-o bucurie pământească nu simţim uşor mângâierea Lui pentru că suntem copleşiţi de senzaţiile trupului şi simţirile sufletului legate de plăcere. (…) **Bucuria care nu se ia de la noi vine prin Cruce. Bucuria psihologică poate fi debordantă, dar dispare pentru că este prin fire efemeră.** Este degrab-trecătoare pentru că este doar o învolburare a energiilor create ale psihismului nostru. **Crucea face din inima omului un laborator în care toate ale noastre se oferă lui Dumnezeu pentru a le face ale Sale.** Şi Domnul le face, le preface şi nu pleacă de la noi.

Sursa: **Monahia Siluana Vlad**, *Uimiri, rostiri, pecetluiri*, Ed. Doxologia, 2012